

**DE TOEKOMST VAN HERGEBRUIK VAN
OVERHEIDS- EN COLLECTIEDATA
'OPEN DATA, DE HOBBY VOORBIJ!'**

MANIFEST

Hergebruik?

Hoe ziet de toekomst van het hergebruik van overheids- en archiefinformatie er uit? Wat voor kansen zien hergebruikers voor toepassingen van open informatie? Maar welke drempels verhinderen nog effectief gebruik en hergebruik? Hoe kunnen hindernissen worden weggenomen? En wat levert hergebruik van informatie op volgens de hergebruikers zelf?

Openbaarheid?

“Openbaarheid in Nederland? Het is nog te veel woorden en weinig daden”, aldus algemene rijksarchivaris Marens Engelhard op 6 oktober op de Inspiratiemiddag Toekomst Hergebruik Overheidsinformatie. Engelhard: “Openbaarheid is natuurlijk een kernfunctie voor archiefinstellingen. Er is veel dynamiek rondom dit onderwerp, ook door wetgeving als de Wet open overheid (Woo). Vooral actieve openbaarheid doet veel stof en emotie opwaaien, waarbij veel kritiek wordt verpakt als: het is technisch onhaalbaar en brengt hoge kosten met zich mee. Maar onder die kritiek gaat vaak angst schuil. De angst van ambtenaren om openheid van zaken te geven. De angst voor de teloorgang van de vrije gedachtevorming in bijvoorbeeld besluitvormingsprocessen. Die angst is reëel, ook gezien de huidige kracht van de media. Het standpunt van het Nationaal Archief is dan ook: neem die angst serieus.”

Open data Manifest met 8 aanbevelingen van hergebruikers:

- **Zet je data in de etalage!** Toon als data-aanbieder (ook als archief) wat je in huis hebt. En heb je open data beschikbaar gesteld? Toon dat dan ook .
- **Geef inzicht in wat je hebt aan overheidsinformatie en collectiedata.** Laat zien welke data je beheert en welke je mogelijk digitaal en als open data beschikbaar kunt stellen. Laat ook zien wat niet openbaar kan en motiveer waarom.
- **Onderhoud contact met (mogelijke) hergebruikers.** Ga in gesprek met je hergebruikers, nodig ze uit en wees bereikbaar voor hun vragen.
- **Leer van de informatiebehoefte en feedback van hergebruikers.** Daarop anticiperen levert slimme oplossingen op en initiatieven die gekoppeld kunnen worden. De feedback van hergebruikers verbetert ook de eigen datakwaliteit.
- **Werk ‘open by design’ voor duurzame toegankelijkheid en het vergroten van een veilig data-aanbod.** Leg bij creatie van digitale informatie meteen vast welke informatie al open kan en welke (nog) niet. Zo kun je als overheid beter zowel actieve als passieve openbaarheid ‘inregelen’.
- **Beleg transparantie in je organisatie.** Beleg verantwoordelijkheden rondom transparantie bij een persoon in de organisatie. Wie is aanspreekpunt en wie jaagt het aan?
- **Gebruik standaarden.** Standaarden maakt data vergelijkbaar en uitwisselbaar en dat maakt hergebruik makkelijker.
- **Haal kennis in huis.** Kennis kun je organiseren. Haal als overheid expertise in huis over open data en maak gebruik van je eigen open data.

Lees meer in de het Rapport ‘Open data, de hobby voorbij!’ dat Open State Foundation op 6 oktober 2016 publiceerde in opdracht van Archief 2020. Zie ook: openstate.eu/nl/2016/10/toekomst-verkenning-van-hergebruik-overheids-en-archiefinformatie

